

Blisko 2000 osób, prawie 50 organizacji: partii politycznych, stowarzyszeń i fundacji wzięło udział w „Kongresie Lewicy – Nowe Europejskie Wyzwania” w 19 listopada 2016 r. Ze Stadionu Narodowego w Warszawie został wysłany sygnał o odradzaniu się lewicy w Polsce, która w nadchodzących latach powinna zająć istotną pozycję na scenie politycznej. W tym celu powołana została Rada Dialogu i Porozumienia Lewicy, która będzie jednoczyła w pracy programowej organizacje po lewej stronie sceny politycznej. Rada będzie miała za zadanie przygotować polską socjaldemokrację do nadchodzących wyborów samorządowych i parlamentarnych.

Uczestnicy Kongresu są przekonani, iż europejska i polska lewica, proponująca wiarygodne rozwiązania społeczno-gospodarcze, stanowi jedyną alternatywę dla rosnącej w siłę skrajnej i populistycznej prawicy. „My, socjaliści i socjaldemokraci, działacze lewicy i związków zawodowych oraz postępowi ludowcy, uczestnicy II Kongresu Lewicy Polskiej, odwołując się do łączących nas wartości, jak wolność, równość, demokracja i solidarność, sprawiedliwość i patriotyzm, w celu urzeczywistnienia ich w życiu publicznym, deklarujemy determinację efektywnego współdziałania na rzecz budowy samorządowego społeczeństwa obywatelskiego, kierującego się zasadami zrównoważonego rozwoju – harmonijnie łączącego modernizację gospodarczą, społeczną i ekologiczną.” – czytamy w stanowisku „Społeczne i ideowe aspekty rozwoju Polski”.

„Kongres Lewicy – Nowe Europejskie Wyzwania” odbył się pod patronatem Partii Europejskich

Socjalistów, obrady poprowadzili wiceprezydent Kalisza Karolina Pawliczak oraz Andrzej Rozenek, lider Biało Czerwonych. Kongres otworzył Bogusław Gorski, przewodniczący Polskiej Partii Socjalistycznej najstarszej polskiej partii lewicowej, która została założona w 1892 r. Były prezydent Aleksander Kwaśniewski oraz przewodniczący Parlamentu Europejskiego Martin Schultz przesłali okolicznościowe adresy i życzenia dla obradującego Kongresu. Kongres Lewicy gościł również najważniejszych europejskich polityków lewicy: Siergieja Stanishewa, przewodniczącego Partii Europejskich Socjalistów; Zity Gurmai, przewodniczącą PES Woman oraz Gianniego Pittelli, przewodniczącego frakcji Postępowego Sojuszu Socjalistów i Demokratów w Parlamencie Europejskim.

W plenarnej części Kongresu głos zabrało 20 przedstawicieli głównych ugrupowań i nurtów politycznych na lewicy, m.in. przewodniczący partii: PPS, SLD, Unii Pracy, SdPL, Polskiej Lewicy, Partii Regionów, Wolność i Równość, Ruchu Odrodzenia Gospodarczego. Zabrał także głos przewodniczący OPZZ oraz Ruchu Ludzi Pracy, Stowarzyszenia Ordynacka, Stowarzyszenia Pokolenia i Federacji Młodych Socjaldemokratów.

Podczas Kongresu Lewicy odbyły się następujące panele dyskusyjne:

1. „Gospodarka i polityka społeczna”, który poprowadził prof. Paweł Bożyk.
2. „Europa przyszłości”, który poprowadził dr Ireneusz Bil.
3. „Patriotyzm jutra”, który poprowadził red. Robert Walenciak.
4. „Demokracja samorządowa”, który poprowadził Tomasz Trela, wiceprezydent Łodzi.
5. „Rzeczpospolita różnorodności”, który poprowadziła dr Sylwia Różycka-Jaros.

W sumie podczas 6 godzin obrad zabrało głos w sesji plenarnej i panelach dyskusyjnych ponad 100 osób.

Kongres przyjął przez aklamację Deklarację i Stanowisko merytoryczne.

Należy spodziewać się w najbliższym czasie dalszych działań wspólnych wszystkich biorących udział w Kongresie partii, organizacji i ruchów społecznych.

Z wypowiedzi przedstawicieli socjaldemokracji europejskiej wynika, że sytuacja w Polsce i na polskiej lewicy jest istotną sprawą dla dalszego budowania jedności i spójności europejskiej.

Ze strony polskiej w Kongresie uczestniczyli posłowie do Parlamentu Europejskiego: prof. Adam Gierek i prof. Bogusław Liberadzki.

W Kongresie uczestniczył także b. premier i przewodniczący SLD - Leszek Miller.

DEKLARACJA II KONGRESU LEWICY

Kongres Lewicy 19 listopada 2016 r.

W Polsce i w Europie narasta fala postaw niedemokratycznych i ksenofobicznych. Do głosu dochodzą populistyczne ugrupowania prawicowe rozumiejące politykę jako antagonizm, jako konflikt oraz eliminację z życia publicznego inaczej myślących. Alternatywą dla prawicowego populizmu nie może być powrót do czasów neoliberalnej polityki, fetyszyzującej rynek,

promującej indywidualizm i egoizm, powodującej społeczne nierówności i frustracje. Kierując się reprezentowanymi przez nas wartościami my uczestnicy II KONGRESU LEWICY deklarujemy wolę współpracy na rzecz budowy samorządnego społeczeństwa obywatelskiego, opartego na solidarności i sprawiedliwości społecznej, otwartego światopoglądowo, kierującego się zasadami zrównoważonego rozwoju – harmonijnie łączącego modernizację gospodarczą, społeczną i ekologiczną. W życiu publicznym konsekwentnie działać będziemy na rzecz: wolności, równości i tolerancji w życiu społecznym; sprawiedliwości społecznej; urzeczywistnienia w życiu społecznym i politycznym konstytucyjnej zasady neutralności światopoglądowej państwa; przeciwdziałanie postawom ksenofobicznym w życiu społecznym i w relacjach z sąsiadami Polski; praworządności i przestrzegania ładu konstytucyjnego; dalszej integracji europejskiej sprzyjającej rozwojowi gospodarczemu, postępowi społecznemu, bezpieczeństwu oraz pokojowym relacjom międzynarodowym. Wyrażając wolę współpracy na rzecz urzeczywistnienia reprezentowanych przez nas wartości powołujemy RADĘ DIALOGU I POROZUMIENIA LEWICY.

STANOWISKO II KONGRESU LEWICY

„Społeczne i ideowe aspekty rozwoju Polski”

Warszawa 19 listopada 2016 r.

My, socjaliści i socjaldemokraci, działacze lewicy i związków zawodowych oraz postępowi ludowcy, uczestnicy II Kongresu Lewicy Polskiej, odwołując się do łączących nas wartości, jak wolność, równość, demokracja i solidarność, sprawiedliwość i patriotyzm, w celu urzeczywistnienia ich w życiu publicznym, deklarujemy determinację efektywnego współdziałania na rzecz budowy samorządnego społeczeństwa obywatelskiego, kierującego się zasadami zrównoważonego rozwoju – harmonijnie łączącego modernizację gospodarczą, społeczną i ekologiczną.

Świat i Polska zbliża się do kresu epoki względnego rozwoju i wzrostu. Gospodarka globalna żyje od wstrząsu do wstrząsu. Nasila się terroryzm, katastrofa ekologiczna i zagrożenie wojenne. Globalizacja, jako jedna z odmian współczesnego imperializmu, w swej obecnej formie prowadzi donikąd. Neoliberalni władarze: wielkie korporacje i banki, usiłujące żerować na pracy narodów i na osłabionym wzroście świata, kierując się wyłącznie kryterium zysku i lekceważąc dobro obywateli, prowadzą grabieżczą politykę, której negatywne skutki odczuwają miliardy ludzi w świecie. Neoliberalizm, jako „system”, skompromitował się na całej linii i powinien wylądować na śmietniku historii. Światu potrzebny jest nowy sprawiedliwy i wielobiegunowy ład polityczny i nowy system – innowacyjna, społeczna gospodarka rynkowa. W naszej cywilizacji kształtuje się struktura społeczna kreująca niezmiernie wysoki odsetek tzw. wykluczonych, powstaje nowa forma niewolnictwa ekonomicznego, będącego założonym produktem m.in. polityki kredytowej, powstają inne katastrofalne zjawiska, szczególnie neoliberalny terroryzm państwowy. Problemem staje się nie tylko dostęp do dóbr podstawowych jak woda, czy żywność, narasta deficyt pracy, powszechna jest reglamentacja informacji i

inwigilacja obywateli. Świat pracy w obecnych warunkach traci wpływ na własną egzystencję i rozwój, traci swą podmiotowość, co jest sprzeczne z zasadami demokracji głoszonymi przez wszystkie współczesne ideowe nurty lewicy.

Wszystkim wymienionym i innym negatywnym zjawiskom, wynikającym z teorii i z praktyki neoliberalizmu, mówimy zdecydowanie – dość. Dziś jest ostatni moment, aby rozliczyć się z systemem neoliberalnym, który zagraża cywilizacji. Musimy wejść na nowe drogi rozwoju. Cywilizacja nie może tolerować sytuacji, w której jeden procent (1%) najbogatszych posiada już ponad połowę majątku światowego!

Prawa człowieka, o które od dwóch wieków walczą kolejne pokolenia ludzi lewicy, jako fundamenty ładu społecznego, gospodarczego i politycznego, budowane mogą być wyłącznie w warunkach pokoju, współpracy i solidarności międzynarodowej. Neoliberalne państwo narodowe nie jest w stanie przeciwstawić się wielu patologiom, dlatego też zmiany systemowe w Polsce i na świecie są nieodzowne. Konsekwentnie opowiadamy się za wzmocnieniem tych wszystkich form integracji europejskiej oraz za doskonaleniem współpracy eurazjatyckiej i globalnej, które służą pokojowi i rozwojowi oraz uwzględniają nadrzędne cele, jakimi są wolność, równość, sprawiedliwość, demokracja i wzrost poziomu życia obywateli.

Solidaryzujemy się ze wszystkimi siłami zmierzającymi do jakościowej przebudowy ładu światowego i jego rehumanizacji.

Współczesna polska i międzynarodowa lewica właściwie rozumie zachodzące na naszych oczach zjawiska i procesy, ale powinna wypracować racjonalne propozycje teoretyczne i programowe ws. modernizacji i rozwoju – w myśl wyznawanych wartości ideowych. Idee wypływające z zasad dobra człowieka i sprawiedliwości społecznej mają prawo do istnienia na równi z innymi, konkurencyjnymi systemami wartości. Lewica powinna zdecydowanie i nieprzerwanie walczyć o urzeczywistnienie wyznawanych zasad.

Model państwa, o które będziemy walczyć, ma kardynalne znaczenie nie tylko dla lewicy, lecz również dla całego społeczeństwa. Polska, jedynie jako państwo obywatelskie posiada zdolności do kreowania i realizowania odpowiedniej polityki wewnętrznej i zagranicznej, polityki bezpieczeństwa, zrównoważonej polityki gospodarczej i przemysłowej oraz polityki społecznej. Musimy walczyć o model państwa opiekuńczego, sprawiedliwego, tolerancyjnego i neutralnego światopoglądowo. Musimy walczyć o taki model państwa, który gwarantuje sprawiedliwy podział dochodu narodowego i proporcjonalny do wkładu pracy transfer zysków do pracujących.

Państwo polskie powinno współpracować ściśle ze wszystkimi krajami postępowymi, mając na celu walkę z największymi zagrożeniami współczesnej cywilizacji, jakimi są wojny, terroryzm, wyzysk, głód, ubóstwo, przeludnienie, epidemie, zmiany klimatyczne oraz poniżanie godności ludzkiej, czego świadectwem jest niewymowna tragedia milionowych rzesz uchodźców.

Państwo powinno prowadzić racjonalną zagraniczną, szczególnie politykę wschodnią, zgodną z żywotnymi interesami naszego narodu i regionu. Państwo, respektując obowiązki sojusznicze, powinno odrzucić udział RP w cudzych wojnach, zachowując jednocześnie odpowiednie zdolności obronne. Stoimy na stanowisku, że proponowane umowy międzynarodowe TTIP i CETA są sprzeczne z naszymi interesami i zagrażają suwerenności Polski.

Lewica opowiada się za pełnym wdrożeniem zapisów obowiązującej Konstytucji, m.in., za respektowaniem konstytucyjnego obowiązku tworzenia ram dla organizacji społecznej gospodarki rynkowej i równoprawności sektorów gospodarowania oraz wszystkich innych form własności.

Tylko zapewnienie powszechnie godnej egzystencji Polaków może pozwolić na wprowadzenie pełnej wolności, równości, sprawiedliwości, demokracji i tolerancji w życiu społecznym. Musi to

oznaczać powszechny dostęp do opieki zdrowotnej, oświaty, likwidację zjawiska głodu, bezdomności i bezrobocia. W tym kontekście, pozytywnie oceniamy program 500+, choć uważamy, że jego realizacja powinna opierać się w znacznie większym stopniu na zasadach sprawiedliwości. Największą pomoc państwa uzyskiwać powinny rodziny najuboższe, najmniejszą rodziny zamożne. Polska lewica zawsze dbała o najuboższych bez rezygnacji z zasad praworządności i niszczenia instytucji stojących na ich straży.

Szczególną troską całego społeczeństwa objęty musi być system edukacji. Szkoła nie tylko kształci i przygotowuje do przyszłej pracy zawodowej, ale także przygotowuje do życia w otoczeniu społecznym. Jest jedną z najważniejszych instytucji, w której realizowany jest szczególnie ważny dla nas cel – wyrównywanie szans dzieci i młodzieży wywodzących się ze środowisk o bardzo różnym potencjale intelektualnym, kulturowym i materialnym. System edukacji oparty musi być na zasadach tolerancji, empatii wobec słabszych, zwalczania zjawisk patologicznych, zrozumienia odmienności społecznych, rasowych, kulturowych, wyznaniowych i innych. Normami wychowania patriotycznego nie mogą być ksenofobia, nacjonalizm, nietolerancja i wrogość do innych narodów i państw oraz pisanie na nowo historii.

Polska od lat jest rządzona przez środowiska neoliberalne i konserwatywne. W ciągu ostatniego ćwierćwiecza nastąpiło w naszym kraju zachwianie racjonalnych proporcji pomiędzy interesami świata pracy a interesami kapitału. Pod dyktando korporacji powstało społeczeństwo konsumentów, a nie społeczeństwo obywatelskie, do czego dążyły wszystkie nurty lewicy.

Kryzys polskiej lewicy widoczny jest na każdym kroku, co skutkuje brakiem możliwości wpływania na rozwój społeczny i reprezentowanie rzeczywistych interesów większości obywateli. Z niepokojem obserwujemy wykluczanie ze społecznej debaty lewicowego dorobku i ponad stuletniej tradycji polskiej lewicy, sięgającej do I Proletariatu i do bojowców Polskiej Partii Socjalistycznej.

My, jako lewica, jesteśmy temu również winni. Rozmawiajmy o tym ze sobą szczerze, z myślą o naprawie błędów i odzyskaniu wiarygodności społecznej. Jest najwyższy czas na współpracę. Na postępowy, realistyczny i egalitarny program, który da Polkom i Polakom lepsze warunki życia i pracy oraz zachęci emigrantów do powrotu do kraju. Podstawowym celem politycznym jest odsunięcie od władzy w Polsce konserwatywnej i neoliberalnej prawicy. Da to szansę na nowe impulsy rozwojowe wolne od dominacji i wyzysku ze strony kapitału oraz dogmatyzmu. Deklarujemy wolę bliskiej współpracy ze wszystkimi środowiskami, z którymi łączą nas podstawowe wartości. Dotyczy to zarówno środowisk politycznych, jak i tych, które wybrały inną drogę realizacji swoich celów jako lewica społeczna.

Przemówienie wprowadzające wygłoszone przez Bogusława Gorskiego – przewodniczącego Rady Naczelnej PPS, przewodniczącego Komitetu Koordynacyjnego, na otwarcie II Kongresu Lewicy

Po kilku miesiącach intensywnych przygotowań rozpoczynamy II Kongres Polskiej Lewicy. Stanowi on istotny element odbudowy świadomości społecznej.

Daje szansę, po ubiegłorocznej klęsce wyborczej, na nasz powrót do debaty publicznej.

Wierzę, że w perspektywie da to możliwość stanowienia o rozwoju i modernizacji kraju zgodnie

z naszymi wartościami i ideałami.

Koleżanki i Koledzy, Drodzy Goście Kongresu, Szanowni Towarzysze

Polska lewica przeżywa kryzys. Ma on wiele przyczyn, choć podstawowa przyczyna wynika z niewłaściwego odczytania znaków czasu, które wskazują, że nie przestał być ważny w stosunkach społecznych konflikt pomiędzy kapitałem i pracą.

Dziś pod innymi nazwami występuje on z nie mniejszą siłą niż w wiekach poprzednich.

Twarz kapitalisty nabrała ogłady i przyjęła imię korporacji, twarz robotnika przemysłowego to oblicze często znakomicie wykształconego pracownika centrum komputerowego.

Relacje między nimi pozostają jednak takie same. Jeden na istniejącym, brutalnym rynku sprzedaje swoją pracę, drugi ją kupuje.

Nic nie wskazuje na to, aby relacje te mogły ulec zmianie.

Kapitalizm znalazł swoją drogę i miejsce. Na autostradzie globalizacji pędząc samochodem o nazwie neoliberalizm, kapitalizm pomnaża swoje zyski. W sposób nieuprawniony przejmuje większą część efektów naszej pracy.

Zagubiona lewica straciła swoją busolę i krąży po bezdrożach, wierząc nadal w dogmaty wolnego rynku, które kupiła bez niezbędnej dozy krytycyzmu.

Dziś lewica na nowo musi określić swoje miejsce i na nowo zorganizować swoje działania.

Wierzę, że na polskim i europejskim gruncie Kongres nasz będzie temu służył.

Wywodzę się z ruchu socjalistycznego, z Polskiej Partii Socjalistycznej, która w przyszłym roku obchodzić będzie swoje 125 lecie. Partia w okresie tym przedarła się do społecznej świadomości jako wyrazicielka podstawowych interesów pracujących.

Dziś z pełną odpowiedzialnością mogę stwierdzić, że PPS ma prawo mówić o sobie, jako o sumieniu polskiej lewicy.

Polska lewica jest dziś mocno rozdrobniona i zdeorganizowana. Brak jej środków na działalność. Próbuje poszukiwać skutecznych dróg dotarcia do ludzi. Walczy z nie zawsze chlubną przeszłością, którą przeciwnicy, wbrew prawdzie historycznej, wykorzystują w bieżącej walce politycznej.

Polską lewicę zabija autokonkurencja i wiara w cuda.

To dobrze, że różne odłamy lewicy odwołują się do różnych historycznych nurtów ideowych, źle jednak, że dotychczas nie są w stanie porozumieć się co do spraw podstawowych.

Jako socjalista mogę stwierdzić, że nie ma historycznych przykładów trwałego porozumienia pomiędzy kapitałem i pracą. Jest, co najwyżej, pole do kompromisu organizowane w interesie pracujących. Tutaj jest miejsce dla wspólnie rozumiejącej się i działającej lewicy.

Uważam, że istnieje dziś kilka spraw najważniejszych, które powinny określić miejsce polskiej lewicy na scenie politycznej. Zaliczam do nich skonstruowanie dobrych odpowiedzi na następujące pytania:

W jaki sposób i w jakiej formie powinno zostać dokonane rozliczenie lewicy z własną przeszłością i z własną ideologią, celem uwiarygodnienia swojej pozycji społecznej i politycznej. Jak lewica powinna rozumieć demokrację, jej jakość i mechanizmy w dobie globalizacji i rewolucji technologicznej.

Jak skonstruować na nowo wizję państwa, które w ramach Unii Europejskiej i mechanizmów globalizacji powinno zapewnić obywatelom odpowiednią jakość życia, równość, sprawiedliwość

i odpowiednie polityki rozwojowe, jak społeczna, edukacyjna, kulturalna czy przemysłowa. W jakim układzie sił politycznych może lewica realizować swoje ideały, gdzie mogą być sojusznicy, a gdzie przeciwnicy jej ideałów i programu.

Jaką rolę może wyznaczyć lewica jednostce ludzkiej: czy człowiek to konsument, czy obywatel? Jak wynika z pobieżnego nawet oglądu sytuacji w sferze ideologii lewicy, panuje zamieszanie i brak jasnych definicji. Nie rozumiemy się wzajemnie, ponieważ mówimy różnymi językami. Jest czas, aby zakończyć tę sytuację i kontynuować poważny dialog dziś i tutaj, a także jutro. Czasu mamy niewiele, właściwie go nie mamy.

Lewica Polska, europejska i światowa nie wykorzystała absolutnie momentu kryzysu spowodowanego przez bankructwo neoliberalnej ideologii, co dało o sobie wyraźnie znać w roku 2008 upadkiem znaczących segmentów gospodarki amerykańskiej i kryzysem na innych kontynentach. Nikt nie zadał sobie poważnie pytania co się stało, co jest przyczyną kryzysu, kto za to odpowiada?

Dziś zajmujemy się podrzucanymi nam tematami zastępczymi, głównie z obszaru stosunków międzyludzkich i marginesów kultury i obyczaju.

Jest właściwy czas, aby ustalić nasze priorytety – inaczej nas po prostu nie będzie.

Sądzę, że w kolejności są to: gospodarka i realny dochód narodowy, państwo i demokracja, prawa człowieka, bezpieczeństwo i rynek. Później dopiero inne, o których wspomniałem wcześniej.

Szanowne Koleżanki i Koledzy. Drodzy Goście Kongresu. Towarzysze.

Rozpoczynamy naszą debatę.

Patrząc z poziomu Polskiej Partii Socjalistycznej i jej ponad stuletnich doświadczeń wierzę, że stać nas na odrodzenie myśli lewicowej i efektywne działania w interesie wszystkich pracujących Polaków już w najbliższej przyszłości.

Popieram koncepcję powołania wspólnej Rady Dialogu i Porozumienia Lewicy.

Jestem przekonany, że Kongres przyjmie Deklarację i Stanowisko „Społeczne i ideowe aspekty rozwoju Polski”, które określą cele i zadania dla Polskiej Lewicy na najbliższy czas. W tych dokumentach jest zapisana propozycja powołania Rady Dialogu i Porozumienia, w skład której wejdą przedstawiciele uczestniczących w Kongresie partii, stowarzyszeń i innych organizacji. Zapraszamy do uczestniczenia w Radzie inne nie biorące udziału w naszym Kongresie partie i środowiska lewicowe.

Rada powinna podjąć pracę natychmiast po Kongresie i zacząć realizować jego decyzje.

Musimy to zrobić jeżeli nie chcemy ażeby dzisiejszy Kongres stał się szybko zapomnianym jednodniowym wydarzeniem.

Wykorzystajmy szansę jaką daje Kongres. Bądźmy razem dzisiaj, ale co jest ważniejsze, pozostajmy razem po Kongresie.

Dziękuję bardzo.

Partia Europejskich Socjalistów - europejska partia polityczna, w skład której wchodzi partie socjaldemokratyczne z Norwegii oraz z krajów, które są członkiem Unii Europejskiej. Polskę w PES reprezentują Sojusz Lewicy Demokratycznej oraz Unia Pracy, najbardziej rozpoznawalne w Polsce inne partie będące częścią PES to Brytyjska Partia Pracy, czy też Niemiecka SPD.

Reprezentacją Partii Europejskich Socjalistów w Parlamencie Europejskim jest Postępowy Sojusz Socjalistów i Demokratów.